

Bruselj, 19. november 2018
(OR. en)

14305/18

COPS 431
CIVCOM 231
POLMIL 207
CFSP/PESC 1046
CSDP/PSDC 656
RELEX 960
JAI 1135

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 19. november 2018

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 14047/18 COPS 422 CIVCOM 229 POLMIL 205 CFSP/PESC 1023
CSDP/PSDC 638 RELEX 945 JAI 1112

Zadeva: Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru
Sveta, o vzpostavitvi pakta o civilnih vidikih SVOP

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vzpostavitvi pakta o civilnih vidikih SVOP, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel na seji 19. novembra 2018.

**SKLEPI SVETA IN PREDSTAVNIKOV
VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA, O VZPOSTAVITVI
PAKTA O CIVILNIH VIDIKIH SVOP**

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI
V OKVIRU SVETA –

POUDARJAJOČ svojo zaskrbljenost zaradi slabšanja strateškega okolja Evropske unije, vključno s pojavom in zaostrovanjem konfliktov okoli Unije ter vztrajno nestabilnostjo in nadnacionalnimi grožnjami in izzivi;

OB SKLICEVANJU tudi na zavezo Evropske unije in njenih držav članic k spodbujanju na pravilih temelječe svetovne ureditve, katere ključno načelo je večstranskost in v središču katere so Združeni narodi;

POUDARJAJOČ stalno potrebo po krepitvi vloge in zmogljivosti EU za zagotavljanje varnosti v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP);

OB OPOZARJANJU, da je edinstvena moč Evropske unije na področju obvladovanja in preprečevanja kriz njena sposobnost za uporabo civilnih in vojaških sredstev in zmogljivosti v okviru širšega celostnega pristopa EU do zunanjih konfliktov in kriz;

OB PRIZNAVANJU prispevka k mednarodnemu miru in varnosti, ki ga je dalo skupaj 22 civilnih misij v okviru SVOP, napoteni od leta 2003, vključno z desetimi, ki so trenutno na terenu, in izražajoč hvaležnost vsem možem in ženam, ki delajo v teh misijah;

ODLOČENI storiti kvalitativni in kvantitativni preskok v civilnih misijah v okviru SVOP, kot je navedeno v sklepih Sveta iz maja 2018, v okviru izvajanja globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko EU, da bi uresničili raven ambicij iz novembra 2016;

GLEDE NA TO, da SVOP zagotavlja operativno sposobnost EU, oprto na civilna in vojaška sredstva držav članic, in tako OB POUDARJANJU, da je za krepitev civilnih misij v okviru SVOP potrebno, da države članice razvijejo zahtevane zmogljivosti;

OB UGOTOVITVI, da je Evropski svet že večkrat poudaril, da moramo Evropejci prevzeti večjo odgovornost za svojo varnost;

SOGLAŠAJO s tem paktom o civilnih vidikih SVOP, ki vsebuje strateške smernice za krepitev teh vidikov ter zaveze Sveta in držav članic, pa tudi predloge za ukrepe, katerih namen je doseganje zadevnih ciljev.

I. STRATEŠKE SMERNICE

POUDARJAJO, da naj bi ta pakt privedel do večje zmogljivosti, učinkovitosti in povezanosti pri civilnih vidikih SVOP;

SE STRINJAJO, da bodo take okrepljene zmogljivosti EU za napotitev civilnih misij za krizno upravljanje:

- pripomogle k uresničitvi petih strateških prednostnih nalog iz globalne strategije EU, ki so: varnost Unije, odpornost držav in družb v sosedstvu in na okoliških območjih, celostni pristop k reševanju konfliktov in kriz, kooperativne regionalne ureditve in globalno upravljanje, primerno za 21. stoletje.
- prispevale k doseganju ravni ambicij EU in treh tozadevnih strateških prednostnih nalog na področju varnosti in obrambe, o katerih se je Svet dogovoril novembra 2016 in ki so: odzivanje na zunanje konflikte in krize, krepitev zmogljivosti partnerjev ter zaščita Unije in njenih državljanov, z izvajanjem nalog SVOP, določenih v Pogodbi o Evropski uniji (PEU);

- osredotočene prednostne naloge, ki so bile zastavljene v Feiri in zadevajo krepitev policije, pravne države in civilne uprave v nestabilnih in konfliktnih razmerah, kot poglavitne funkcije, pri čemer bo poudarek na pomenu reforme varnostnega sektorja in nalogah spremljanja;
- hitro in odločno reagirale na posebne razmere v vseh fazah konflikta, s posebnim poudarkom na stabilizaciji in preprečevanju, na podlagi prednostnih nalog EU za zunanje delovanje ter ocenjeni potreb in zahtev države gostiteljice;
- hkrati prispevale k širšemu odzivanju EU za reševanje varnostnih izzivov, tudi tistih, ki so povezani z neregularnimi migracijami, hibridnimi grožnjami, kibernetko varnostjo, terorizmom in radikalizacijo, organiziranim kriminalom, upravljanjem meja ter pomorsko varnostjo; obenem bodo preprečevale in zatirale nasilni ekstremizem, tudi ob upoštevanju potrebe po ohranitvi in varstvu kulturne dediščine;
- bistveno prispevale k odpornosti in varnosti partnerskih držav ob hkratnem zagotavljanju odgovornosti države gostiteljice za doseganje učinkovitih in trajnih rezultatov;
- učinkovito sodelovale z zadevnimi mednarodnimi partnerskimi organizacijami in drugimi instrumenti EU v okviru povezanega evropskega pristopa, utemeljenega na civilno-vojaških sinergijah znotraj SVOP ter na tesnem sodelovanju med službami Komisije in drugimi zadevnimi akterji EU, v sklopu celostnega pristopa EU h konfliktom in krizam, da bi dosegli povezanost in usklajenost s širšim ukrepanjem EU, vključno z razvojnimi, stabilizacijskimi, humanitarnimi in političnimi razsežnostmi;
- po potrebi sodelovale s službami Komisije in akterji na področju PNZ, da bi se soočili z grožnjami in izzivi ob prepletanju notranje in zunanje razsežnosti ter okrepili sinergije in skladnost tudi pri razvoju zmogljivosti;

- vključevale človekove pravice in enakost spolov v vse dejavnosti ter zagotavljale skladnost z mednarodnim pravom, zlasti mednarodnim pravom človekovih pravic, mednarodnim kazenskim pravom, Konvencijo ZN o pomorskem mednarodnem pravu, begunskim in humanitarnim pravom, ob doslednem upoštevanju RVSZN 1325 o ženskah, miru in varnosti ter poznejših resolucij; obenem bodo zagotavljale zaščito civilistov v vseh načrtovalnih in operativnih fazah misij ter spoštovale koncept „odgovornost zaščititi“;
- še naprej krepile prepoznavnost civilnih misij v okviru SVOP in njihovega prispevka k varnosti Evropejcev in naših partnerjev.

II. ZAVEZE

SVET in DRŽAVE ČLANICE se zavezujejo, da bodo:

Večja zmogljivost civilnih vidikov SVOP.

1. zagotovili večji prispevek k civilnim vidikom SVOP, in sicer v obliki osebja, opreme, usposabljanj, podpore pri vajah, finančnih prispevkov ali drugače, na individualni ali skupni osnovi in glede na posamezne nacionalne izvedbene načrte;
2. po potrebi pregledali nacionalne postopke, kot so sprejemanje odločitev, financiranje in zakonodaja, da bi povečali razpoložljivost nacionalnih strokovnjakov za civilne misije v okviru SVOP in njihovo sodelovanje v teh misijah, na primer z boljšim vključevanjem njihovega sodelovanja v poklicne poti;
3. ob nadaljnjem spodbujanju učinkovitosti misij skupaj povišali število napotenih strokovnjakov v misijah, zato da bi se skupni delež napotenih strokovnjakov povzpел na najmanj 70 odstotkov mednarodnega osebja v misiji, pri čemer bo imelo prednost napoteno osebje na operativnih položajih;

4. oblikovali in zagotovili potrebne zmogljivosti Unije za izvedbo vseh civilnih misij za krizno upravljanje, kar zajema:
 - a. ključne kategorije zmogljivosti, kakor so bile prvotno opredeljene v Feiri leta 2000, na področju policije, pravne države, civilne uprave ter reforme varnostnega sektorja in spremljanja;
 - b. potrebe na področju zmogljivosti znotraj teh ključnih kategorij, povezane s širšim odzivom EU za reševanje varnostnih izzivov, ob opiranju na konceptni dokument in načrt za razvoj civilnih zmogljivosti;
 - c. zmogljivosti za podporo misijam (npr. varnost, IT, zdravstvena oskrba in komuniciranje) in splošne potrebe po zmogljivostih (npr. poročanje, strateško komuniciranje in upravljanje znanja in spretnosti);
 - d. presečna področja, kot so človekove pravice in spol/ženske, mir in varnost;
5. usposabljali svoje nacionalne strokovnjake pred misijo in med njenim potekom v skladu s politiko usposabljanja v okviru SVOP, dogovorjeno na ravni Sveta, in s smernicami, ki jih bo med drugim zagotovila skupina EU za civilno usposabljanje, z namenom okrepitve sodelovanja in sinergij na področju usposabljanja na ravni EU; to pa zajema z vidika misij relevantne jezikovne tečaje in posebne potrebe po usposabljanju na področju novih varnostnih izzivov ter izkoriščanje priložnosti, ki jih ponujajo priznani izvajalci usposabljanj, ob zagotavljanju skladnosti in kontinuitete z ustreznimi instrumenti EU;
6. na prostovoljni in vključujoči podlagi dali na voljo posebne ekipe, ki bodo omejene glede na področje delovanja, velikost in čas ki bodo ustrezale potrebam civilnih vidikov SVOP in ki se bodo sposobne odzvati, če bo tako dogovorjeno, v kratkem času glede na razvoj dogodkov na terenu;
7. dali na voljo in, na podlagi dogovora, uporabljali nacionalne ali večnacionalne strukture in infrastrukturo, ki bodo podpirale krepitev civilnih vidikov SVOP, pri tem pa v celoti dopolnjevale in podpirale obstoječe strukture EU;

8. napotili modularne in prilagodljive civilne misije v okviru SVOP znotraj področja uporabe členov 42 in 43 PEU, med drugim, če je potrebno, z izvršilnimi ali delno izvršilnimi mandati pod skupno dogovorjenimi pogoji. Takšni mandati bi morali omogočati aktiviranje dodatnih nalog, projektov ali modulov znotraj področja uporabe in ciljev misij, po potrebi na podlagi odločitve Političnega in varnostnega odbora in skladno s strateško analizo, ob ustreznem upoštevanju postopkov kriznega upravljanja. Mandati misij bi morali biti, tudi po trajanju, ustrezno usklajeni s cilji misije in razmerami na terenu, na podlagi sklepa Sveta pa bi lahko bili daljši in večletni;
9. spodbujali in podpirali hitrejša operativna odločanja v zvezi s civilnimi misijami, in sicer bodo poskrbeli, da bo napotitev na teren manj zamudna, ter omogočali učinkovito in prožno vodenje. Glede napotitve, prilagajanja nalog ali dodajanja novih ter glede stanja pripravljenosti bi morali izhajati iz zgodnje ocene potreb in povezanih stroškovnih posledic. pri oblikovanju in udejanjanju političnega dogovora v Svetu glede napotitve posamezne misije pregledali in po možnosti racionalizirali posamezne korake pri načrtovanju in sprejemanju odločitev, med izvedbeno fazo pa upravljanje zadevne misije;
10. izboljšali upravljanje človeških virov in v ta namen med drugim:
 - a. pozvali visoko predstavnico, naj v tesnem sodelovanju z državami članicami pregleda politiko in postopke zaposlovanja, ki se v ESZD uporabljajo za misije, da bi optimizirali uporabo človeških virov, ki jih dajo na voljo države članice, pospešili zaposlovanje in zagotovili boljšo usklajenost med postopki ESZD in nacionalnimi postopki;
 - b. pozvali visoko predstavnico, naj skupaj s službami Komisije, Svetom in državami članicami preuči zaposlitveni status pogodbeno zaposlenega mednarodnega osebja;
 - c. na podlagi predloga visoke predstavnice pregledali kodeks ravnanja in discipline za civilne misije v okviru SVOP;

11. v 30 dneh po sprejetju sklepa Sveta sposobni začeti novo misijo z maksimalno 200 člani in z vso potrebno opremo, ki naj bi jo zagotovilo strateško skladišče, na katerem koli območju delovanja, skladno z večstopenjskim pristopom in ključno zmogljivostjo odzivanja. K temu cilju lahko po dogovoru prispevajo tudi specializirane ekipe in večnacionalne formacije, kot so evropske žandarske sile;
12. dodatno izboljšali odzivnost in v ta namen:
 - a. zapolnili vsa delovna mesta v okviru ključne zmogljivosti odzivanja in zaposlili do 50 dodatnih strokovnjakov, ki bi bili na voljo za hitro napotitev;
 - b. spomladi 2019 dosegli polno operativno zmogljivost za strateško skladišče skladno z zadevnim obsegom nalog;
 - c. na podlagi ocene in glede na potrebe okrepili vire za podporo misijam, tudi platformo za podporo misijam, tako na ravni glavnega sedeža kot na terenu;
13. v dokumentih za operativno načrtovanje določili ciljno usmerjena operativna merila za spremljanje in merjenje rezultatov in napredka pri oblikovanju jasno opredeljene strategije o končnem stanju in o tranziciji. Ob upoštevanju finančnih vidikov ocenili operativni učinek misij, da bi ugotovili, katere so najboljše prakse pri upravljanju misij in ali so v zvezi s tem potrebne kakšne izboljšave;
14. z dodatnim prizadevanjem v sklopu celostnega pristopa EU zagotovili prevzemanje odgovornosti in izkazovanje podpore na lokalni in regionalni ravni, zato da bo mogoče doseči učinkovite in trajne rezultate;
15. sodelovali s Komisijo, da bi zagotovili trden proračun SZVP, ki ga bo mogoče hitro, prožno in učinkovito uporabiti v podporo novim in potekajočim civilnim misijam za krizno upravljanje kot odziv na novo raven ambicij. S tem naj bi omogočili pripravo večletnih napovedi in prednostno razvrščanje nalog, obenem pa maksimalno okrepili sinergije s pomočjo dodatnega financiranja iz proračuna EU. Pozvali visoko predstavnico in Komisijo, naj ob polnem spoštovanju svojih mandatov in proračunov raziščeta konkretne pobude za podporo državam članicam pri razvoju zmogljivosti, pri čemer naj razmislita o sinergijah z ustreznimi instrumenti EU oziroma o prispevkih iz teh instrumentov kot dopolnitvi proračuna SZVP;

16. zagotovili temeljitejše in bolj sistematično vključevanje človekovih pravic in vidikov enakosti spolov v vse civilne misije v okviru SVOP, tudi tako, da bodo praviloma imenovali posebne svetovalce za enakost spolov in človekove pravice. Tako naj bi na podlagi povečanih nacionalnih prispevkov ter skladno z dogovorjenimi politikami in smernicami na ravni EU in mednarodni ravni dejavno spodbujali večjo zastopanost žensk med mednarodnimi strokovnjaki na vseh ravneh misije;

<i>Večja povezanost civilnih vidikov SVOP</i>

17. ob pomoči zadevnih akterjev EU utrdili skupno analiziranje in situacijsko zavedanje;
18. uporabljali celovitejši pristop pri načrtovanju in izvajanju ukrepov odzivanja na krize, stabilizacijskih dejavnosti in terenskih ukrepov na področju razvojnega sodelovanja, ter pozvali Komisijo in visoko predstavnico, naj po potrebi predstavi konkretne predloge v zvezi s tem. Civilne misije v okviru SVOP, drugi akterji s področja SZVP in razvojni akterji bi si morali ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju prizadevati za sinergije in izvajati ukrepe na popolnoma usklajen in vzajemno dopolnjujoč način, med drugim z namenom povečati odpornost in spodbujati učinkovite strategije o tranziciji;
19. krepili sinergije in dopolnjevanje med civilno in vojaško razsežnostjo SVOP, tudi na področju razvoja zmogljivosti ter operativnega načrtovanja in vodenja misij, ki delujejo na istem območju, zlasti v okviru podpore misijam;
20. spodbujali tesnejše in medsebojno dopolnjujoče sodelovanje in sinergije med civilnimi misijami v okviru SVOP, službami Komisije in akterji na področju PNZ – na podlagi njihovih edinstvenih vlog in znotraj njihovih mandatov –, obenem pa zagotavljali dodano vrednost, od strateškega načrtovanja do operativnega vodenja in izmenjave informacij, tudi s krepitvijo strokovnega znanja, povezanega s področjem PNZ, v okviru ustreznih struktur SVOP. To med drugim pomeni, da se službe Komisije in akterji na področju PNZ po potrebi vključijo v posvetovanja, razvoj koncepta, načrtovanje, ocene in vrednotenje, ob doslednem spoštovanju institucionalnega okvira;

21. poskrbeli za doseg operativnih rezultatov takšnega sodelovanja med SVOP in PNZ na podlagi njihovih mandatov, v ta namen pa, če bo potrebno, razmislili o novih načinih delovanja ali pilotnih projektih v okviru novih ali potekajočih misij v okviru SVOP, med drugim sloneč na ciljno usmerjenih minikonceptih, v odziv na lokalne potrebe ter v sodelovanju z ustreznimi službami Komisije in akterji na področju PNZ. Pri pilotnih projektih bi bilo treba upoštevati tri prednostne naloge, ki jih je v sklopu ravni ambicij določil Svet, in se pri tem osredotočiti na vzpostavljanje in krepitev zmogljivosti partnerjev za preprečevanje konfliktov, za gradnjo miru ter za obravnavanje potreb pred krizo in po njej; obenem bi se morali pilotni projekti izvajati v skladu s postopki kriznega upravljanja;
22. krepili sodelovanje z državami, ki gostijo misije v okviru SVOP, in utrjevali medsebojno koristna partnerstva s partnerskimi državami in organizacijami, zlasti z ZN, Natom in OVSE, pa tudi z AU in ASEAN, kar zadeva skupna vprašanja politike in standardov; spodbujali tretje države, da bi prispevale k posameznim civilnim misijam v okviru SVOP, ter v ta namen in v skladu z dogovorjenimi postopki podpirali nadaljnje sodelovanje z njimi.

III. NADALJNI KORAKI

SVET in DRŽAVE ČLANICE pozivajo visoko predstavnico in Komisijo, naj podpreta izvajanje navedenih zavez ob polnem upoštevanju veljavnega pravnega okvira in mandatov različnih akterjev Unije, znotraj zgornjih meja sedanjega in prihodnjega finančnega načrtovanja SZVP ter v posvetovanju z državami članicami.

SVET in DRŽAVE ČLANICE soglašajo, da:

- se visoka predstavnica in Komisija pozoveta, naj do začetka pomladi leta 2019 predstavita skupni akcijski načrt Komisije in ESZD, v katerem bodo navedeni konkretni ukrepi, ki jih bodo morale sprejeti institucije Unije, da bi prispevale k usklajenemu izvajanju tega pakta. Načrt naj bi vključeval tudi predloge visoke predstavnice v zvezi z izboljšanjem operativnih elementov pri civilnih vidikih SVOP;

- se oblikujejo nacionalni izvedbeni načrti, ki bodo temeljili na okvirni predlogi, s čimer se bo sprožil dinamičen in interaktiven proces na nacionalni ravni;
- se vsako leto začne proces, v okviru katerega se pregleda napredek, dosežen pri izvajanju pakta na podlagi nacionalnih izvedbenih načrtov posameznih držav članic ter skupnega akcijskega načrta Komisije in ESZD. Ta proces naj bi zajemal tudi letno poročilo o civilnih zmogljivostih, ki bi ga izdelala Evropska služba za zunanje delovanje. Ta pregled naj bi izpostavil vrzeli v zmogljivostih ter prek sodelovanja EU z državami članicami ter med samimi državami članicami pomagal, da bi se te vrzeli zapolnile. Državam članicam naj bi obenem pomagal zagotoviti boljšo razpoložljivost potrebnih zmogljivosti, med drugim z izmenjavo najboljših praks in pridobljenih izkušenj, potekal pa naj bi vzporedno z razpravami o proračunu SZVP;
- se prva letna konferenca o civilnih vidikih SVOP organizira v drugem polletju 2019, zato da se oceni napredek in opredelijo prednostne naloge za nadaljnje delo;
- se začetek in izvajanje pakta o civilnih vidikih SVOP podpre s celovito komunikacijsko strategijo;
- se ta pakt v celoti udejanji čim prej, najpozneje pa do začetka poletja leta 2023.
